

การพัฒนาการบริหารจัดการการรักษาความปลอดภัย
พื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

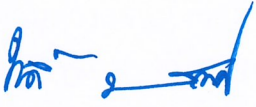
พันตำรวจเอก เขมพัฒน์ สุวรรณจินดา
ผู้กำกับการฝ่ายอำนวยการ กองบังคับการตำรวจสันติบาล 3

วิทยาลัยการทัพบก

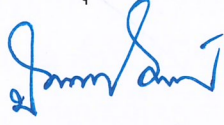
กันยายน 2567

เอกสารวิจัยเรื่อง การพัฒนาการบริหารจัดการ การรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายใน
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
โดย พันตำรวจเอก เขมพัฒน์ สุวรรณจินดา
อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอก ประภาส แก้วศรีงาม

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2567 และเห็นชอบให้เป็น
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ **ดีมาก**

พลตรี ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก
(ทงศักดิ์ มหาวงศ์)

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

พันเอก ประธานกรรมการ
(ประภาส แก้วศรีงาม)

พันเอกหญิง ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา
(ทิพวงศ์ โรจนธรรม)

พันเอกหญิง กรรมการ
(กนิษฐา จิตวิวัฒนา)

พันเอกหญิง กรรมการ
(จิตติมา รวยริน)

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย พันตำรวจเอก เขมพัฒน์ สุวรรณจินดา
เรื่อง การพัฒนาการบริหารจัดการ การรักษาความปลอดภัย
พื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
วันที่ 11 กันยายน 2567 **จำนวนคำ :** 8,278 **จำนวนหน้า :** 28
คำสำคัญ การรักษาความปลอดภัย, สำนักงานตำรวจแห่งชาติ
ชั้นความลับ ไม่มีชั้นความลับ

การศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาการบริหารจัดการการรักษาความปลอดภัย พื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาแผนการรักษาความปลอดภัยและปัญหาการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติในปัจจุบัน ศึกษารูปแบบการรักษาความปลอดภัยตามมาตรฐานของหน่วยงานความมั่นคง และพัฒนาการบริหารจัดการการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยใช้กรอบการคิดเชิงยุทธศาสตร์ เก็บรวบรวมข้อมูลและสังเคราะห์ข้อมูล ด้วยการวิเคราะห์ SWOT Analysis วิเคราะห์ปัจจัยภายในโดยใช้ 7S และวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกโดยใช้ Pestel และนำมาวิเคราะห์กลยุทธ์ด้วย TOWS Analysis ผลวิจัย พบว่า แนวทางในการนำเทคโนโลยีมาใช้สนับสนุนการปฏิบัติ ได้แก่ 1) การปรับปรุงพื้นที่ให้เหมาะสมกับการตรวจสอบความปลอดภัยของบุคคล และยานพาหนะ 2) การนำระบบเทคโนโลยีมาใช้สนับสนุนการรักษาความปลอดภัย 3) การสร้างความตระหนักรู้ให้เห็นความสำคัญของการเคร่งครัดต่อมาตรการรักษาความปลอดภัย และ 4) การสร้างความตระหนักรู้ให้เห็นความสำคัญของการเคร่งครัดต่อมาตรการรักษาความปลอดภัย

Abstract

Author : Police Colonel Kemapat Suwanchinda
Title : The Development of Security Management in Royal Thai Police Headquarter.
Date : 11 September, 2024 **Word Count:** 8,278 **Pages:** 28
Key Terms : Security Management, Royal Thai Police, Management
Classification : Unclassified

The study of research on the development of security management in the Royal Thai Police Headquarters has the objective as follows: to study the current security plans and problems of security management in the Royal Thai Police Headquarters, to study the security agency' security model and to develop security management in the Royal Thai Police Headquarters. The researcher used a framework for strategic thinking to analyze it. Compile information and combine it with data. With a framework for strategic thinking, the researcher conducted analysis according to the 20-year national plan in security matter and organizational development matter. Using SWOT analysis, collect and synthesize data; use 7S to examine internal factors; PESTEL to analyze external factors; and TOWS analysis to assess strategies, determine guidelines for developing security management in Royal Thai Police Headquarters. Findings from research that will serve as development recommendations are as follows; 1) Improving the area to be suitable for inspecting the safety of people and vehicles, 2) Using technological systems to assist security, 3) Raising awareness on the importance of security measures, 4) evaluating, analyzing, and examining security protocols for the Royal Thai Police Headquarters.

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคลเรื่อง “การพัฒนาการบริหารจัดการการรักษาความปลอดภัยภายในพื้นที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ” เป็นการแสวงหาความรู้ตามหลักวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ ทำให้สามารถสังเคราะห์องค์ความรู้ซึ่งเป็นประโยชน์ในการนำไปเป็นแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการรักษาความปลอดภัยภายในพื้นที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เอกสารวิจัยฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก พลตรี ทนงศักดิ์ มหาวงศ์ ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก โดยเฉพาะ พันเอก ประภาส แก้วศรีงาม ประธานคณะกรรมการสอบเอกสารวิจัยส่วนบุคคล พันเอกหญิง กนิษฐา จิตติวัฒนา พันเอกหญิง จิตติมา รวยรื่น คณะกรรมการ พันเอกหญิง ทิพวงศ์ โรจนธรรม ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา และ อ.ดร. วีระพัฒน์ กฤตธนาทิพย์ อาจารย์ที่ปรึกษาพิเศษประจำกลุ่มวิจัย ที่กรุณาสละเวลาให้คำปรึกษาจนงานวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วง

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารวิจัยฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้สนใจศึกษาข้อมูล และนำเอกสารวิจัยไปใช้ประโยชน์ในการวิจัยอื่นๆ ต่อไป

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ	
ที่มาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	2
กรอบแนวคิดการวิจัย	3
วิธีการศึกษา	4
ประโยชน์ที่ได้รับ	5
บทที่ 2 บทวิเคราะห์	
แผนการรักษาความปลอดภัย และปัญหาการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	6
การวิเคราะห์ปัญหาการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	8
การรักษาความปลอดภัยตามมาตรฐานของหน่วยงานความมั่นคง	10
การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์	13
ผลการวิเคราะห์เพื่อนำไปสู่ทางเลือกในการบริหารจัดการ	24
การรักษาความปลอดภัยในพื้นที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติเชิงยุทธศาสตร์	19
การวิเคราะห์แนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหา	20
แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	20
บทที่ 3 บทอภิปรายผล	
รูปแบบที่เหมาะสมของการบริหารจัดการความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ	22
ความสอดคล้องกับรูปแบบที่เหมาะสมของการรักษาความปลอดภัย	24
บทที่ 4 บทสรุป	
สรุปผลการวิจัย	26
ข้อเสนอแนะ	28
เอกสารอ้างอิง	
ประวัติย่อผู้วิจัย	

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

จากกรณีเหตุการณ์คนร้ายเข้าทำร้ายคุณครูที่เข้าเวรรักษาการณ์ในโรงเรียนแห่งหนึ่ง ทำให้มีการตั้งคำถามใน 2 ประเด็นสำคัญ คือ การรักษาความปลอดภัย ในสถานที่ราชการ เป็นหน้าที่ของครูหรือไม่ และมาตรฐานความปลอดภัยในการดูแลสถานที่ราชการควรดำเนินการอย่างไรจึงจะเหมาะสม ซึ่งกรณีการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ส่วนราชการ โดยเฉพาะส่วนราชการที่มีประชาชนเข้ามาติดต่อกับราชการนั้น ในทางปฏิบัติส่วนราชการส่วนใหญ่ไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเคร่งครัด เนื่องจากต้องคำนึงถึงการอำนวยความสะดวกในการบริการประชาชนด้วย

ในพื้นที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีหลายหน่วยงานที่เป็นหน่วยงานให้บริการประชาชน เช่น สำนักงานพิสูจน์หลักฐานตำรวจ ให้บริการตรวจสอบประวัติ สำนักงานจราจร มีฝ่ายรับเรื่องราวร้องทุกข์ เป็นต้น ซึ่งหลายครั้งประชาชนที่มาใช้บริการเหล่านี้มีปัญหาส่วนตัว หรือมีความเครียด และได้ตัดสินใจก่อเหตุไม่สงบ เช่น เมื่อวันที่ 8 ธันวาคม 2560 นายสมร คำใบ ได้เข้ามาในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ แล้วป้อนขึ้นไปบนเสาสัญญาณวิทยุของสำนักงานตำรวจแห่งชาติตั้งแต่เวลา 07.00 - 15.45 น. จึงจะสามารถเกลี้ยกล่อมให้ลงมาได้ เหตุการณ์ที่สอง เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2561 เกิดเหตุหญิงสาวรายหนึ่งเดินทางมาสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อร้องเรียน เมื่อได้พูดคุยกับเจ้าหน้าที่เรียบร้อย ได้เข้าไปในห้องน้ำในพื้นที่ชั้น 4 และพยายามจะกระโดดออกมาจากห้องน้ำ และเหตุการณ์ที่ 3 วันที่ 21 ตุลาคม 2565 ชายคนหนึ่งได้เข้ามาในสำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อยืนยันเรื่องร้องเรียนกรณีถูกเต็นท์รถหลอก แต่เมื่อมาถึงได้เกิดอาการเครียด และได้เดินขึ้นไปยังอาคารจอดรถ 5 ชั้น และพยายามจะกระโดดลงมาจากอาคาร เป็นต้น นอกเหนือไปจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจากประชาชนที่เข้ามาใช้บริการในสำนักงานตำรวจแห่งชาติแล้ว ยังมีภัยคุกคามอีกหลายประการที่ส่งผลต่อการรักษาความปลอดภัยของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เช่น การชุมนุมประท้วงต่างๆ ที่มักใช้พื้นที่บริเวณสี่แยกราชประสงค์ ซึ่งอยู่ใกล้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นต้น

ซึ่งการพัฒนาวิธีการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพที่ดีขึ้นนั้น ได้มีการกำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านความมั่นคง โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาความมั่นคงในปัจจุบัน และการติดตาม เฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาคืออาชญากรรมที่อุบัติขึ้นใหม่ รวมไปถึงได้กำหนดในยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ให้มีระบบและวิธีการปฏิบัติงานทันสมัย¹

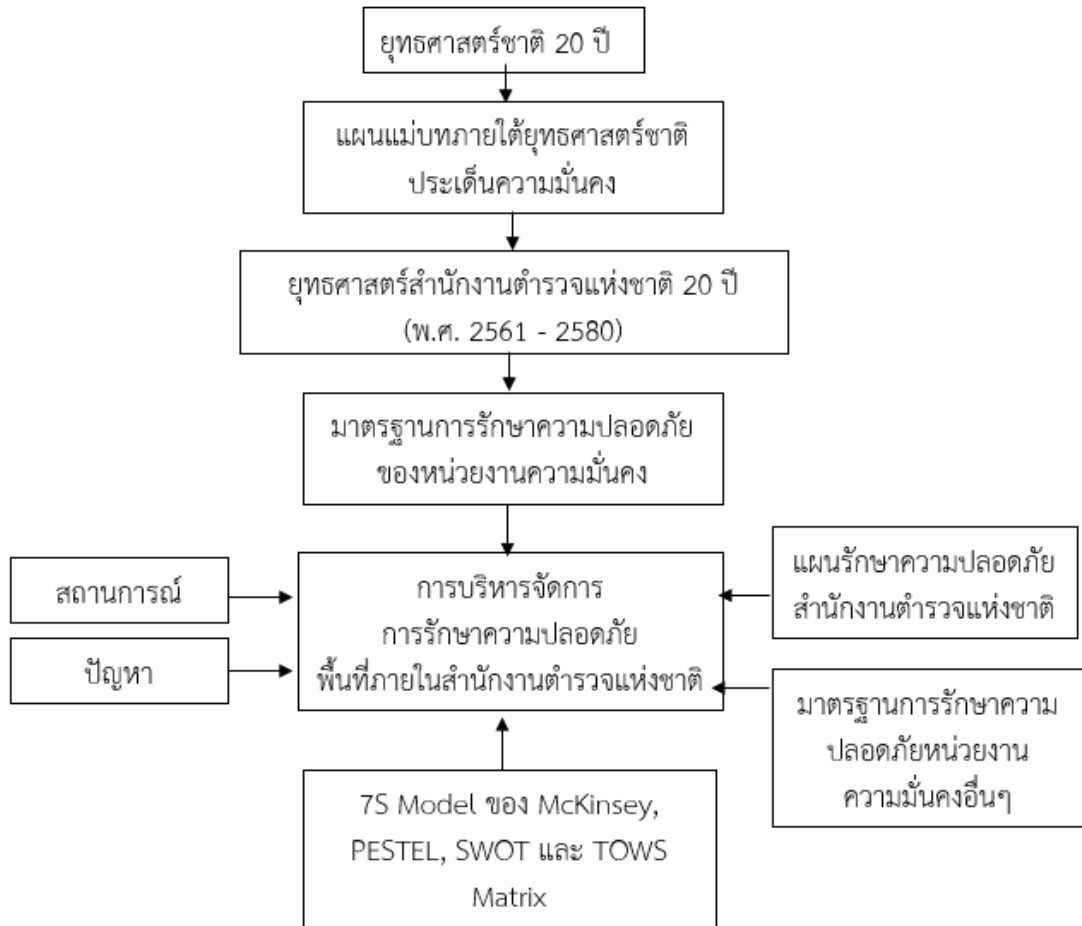
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ คงได้จัดทำยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) โดยกำหนดยุทธศาสตร์ 4 ด้าน 4 มิติ คือ 1) ยุทธศาสตร์การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติและการรักษาความมั่นคงภายในประเทศ 2. ยุทธศาสตร์การเพิ่มศักยภาพในการบังคับใช้กฎหมาย การอำนวยความสะดวกยุติธรรมทางอาญาและการให้บริการประชาชนอย่างเสมอภาคเป็นธรรม 3) ยุทธศาสตร์การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนในการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมอย่างยั่งยืน 4) การพัฒนาองค์กรให้ทันสมัยมุ่งสู่ความเป็นเลิศ และมิติที่ 1 ด้านประสิทธิผล และพันธกิจ มิติที่ 2 คุณภาพการบริหาร มิติที่ 3 ประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ และมิติที่ 4 การพัฒนาองค์กร²

การดูแลรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีกองบังคับการตำรวจสันติบาล 3 เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลัก³ และหน่วยที่มีที่ทำการอยู่ประจำอาคารต่างๆ เป็นผู้รับผิดชอบประจำอาคาร หรือชั้นของที่ทำการนั้นๆ ทำให้การบริหารงานด้านการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายในอาคารยังขาดความเป็นเอกภาพในการปฏิบัติตามมาตรฐานการรักษาความปลอดภัย นอกจากนี้หน่วยงานบางแห่งในสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นหน่วยงานบริการประชาชน ประกอบกับบางครั้งมีประชาชนเดินทางเข้ามาร้องเรียนหรือชุมนุมในพื้นที่บริเวณใกล้เคียง ดังนั้น สำนักงานตำรวจแห่งชาติจึงถือได้ว่าเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญ และเป็นสัญลักษณ์สำคัญในแง่ของความมั่นคง ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะพัฒนาการบริหารจัดการการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้มีความปลอดภัยและมีมาตรฐานมากยิ่งขึ้น เพื่อให้สอดคล้องกับการรักษาความปลอดภัยตามมาตรฐานสากล และเป็นการพัฒนาองค์กรตามยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 20 ปี

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาแผนการรักษาความปลอดภัยและปัญหาการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติในปัจจุบัน
2. เพื่อศึกษารูปแบบการรักษาความปลอดภัยตามมาตรฐานของหน่วยงานความมั่นคง
3. เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

1. **แนวทางที่ใช้ในการศึกษา** ใช้รูปแบบวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ตามแนวทางที่วิทยาลัยการศึกษากำหนด ซึ่งใช้การวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วยการศึกษาค้นคว้าเอกสารวิชาการ คำสั่ง นโยบาย และวิเคราะห์เนื้อหาข้อมูลจากเอกสาร

2. **ขอบเขตการศึกษา** ศึกษาแผนการรักษาความปลอดภัยของและแผนการรักษาความปลอดภัยของหน่วยงานความมั่นคง ที่มีระดับการรักษาความปลอดภัยระดับสูง

3. **การเก็บรวบรวมข้อมูล** เก็บรวบรวมข้อมูลจากแนวคิด เอกสาร คำสั่ง และนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

4. **การวิเคราะห์ข้อมูล** กรอบการคิดเชิงยุทธศาสตร์ โดยใช้การวิเคราะห์แบบ SWOT Analysis และ TOWS Matrix และการวิเคราะห์โดยใช้แนวคิดการรักษาความปลอดภัยสถานที่ของหน่วยงานความมั่นคงต่างๆ

5. ขั้นตอนการดำเนินการ

กิจกรรม \ ระยะเวลา	ธ.ค. 66	ม.ค. 67	ก.พ. 67	มี.ค. 67	เม.ย. 67	พ.ค. 67	มิ.ย. 67
เลือกเรื่องและกำหนดหัวข้อการวิจัย	↔						
สอบการนำเสนอโครงร่างเอกสารวิจัย		↔					
ศึกษาค้นคว้าที่มาของปัญหา		↔	↔				
การวิเคราะห์, สังเคราะห์ข้อมูล				↔			
การสรุปผลการวิจัย					↔		
การนำเสนอผลการวิจัย						↔	
จัดทำรูปเล่ม							↔

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทราบแผนและปัญหาการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติในปัจจุบัน
2. ทราบรูปแบบการรักษาความปลอดภัยของหน่วยงานความมั่นคง
3. ทราบแนวทางการบริหารจัดการการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
4. สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีการบริหารจัดการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น เกิดความปลอดภัยต่อประชาชน และความเชื่อมั่นต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติในฐานะเป็นหน่วยงานความมั่นคง

บทที่ 2

บทวิเคราะห์

การวิเคราะห์แนวทางการบริหารจัดการความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ใช้หลักคิดการวิเคราะห์องค์ประกอบและความสัมพันธ์ต่างๆ ให้ครอบคลุมในทุกมิติที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เข้าใจถึงสาเหตุของปัญหา โดยนำหลักการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ (Strategic Environment) ในมิติต่างๆ ตามพลังอำนาจแห่งชาติ (National Power) รวมถึงแนวคิด SWOT Analysis, TOWS, 7S และ PESTEL Analysis มาใช้วิเคราะห์เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางยุทธศาสตร์ในการแก้ไขปัญหา

แผนการรักษาความปลอดภัย และปัญหาการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

1. แผนการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กฎหมาย และระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติในปัจจุบัน ได้แก่

1.1 คำสั่งที่ 1/2562 เรื่อง มาตรการรักษาความปลอดภัยและการจัดระเบียบการจราจรในพื้นที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นแผนหลักในการรักษาความปลอดภัยและการจราจรภายในบริเวณพื้นที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยกำหนดมาตรการที่สำคัญ คือ

1.1.1 การรักษาความปลอดภัยพื้นที่ มีการกำหนดจุดเข้า - ออกของรถยนต์ และบุคคล, การกำหนดให้ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติงานในสำนักงานตำรวจแห่งชาติติดบัตรประจำตัวเพื่อใช้ในการแสดงตนเข้า - ออกบริเวณอาคาร 1, การแลกบัตรสำหรับบุคคลภายนอกและข้าราชการตำรวจที่มีได้ปฏิบัติหน้าที่ในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ, การมีข้าราชการตำรวจนำบุคคลภายนอกหรือสื่อมวลชนเข้าพื้นที่อาคาร 1 และการห้ามพกพาอาวุธ เว้นแต่ข้าราชการตำรวจผู้มีหน้าที่รักษาความปลอดภัยสถานที่ และรักษาความปลอดภัยผู้บังคับบัญชา

1.1.2 การรักษาความปลอดภัยอาคาร สำนักงาน และที่ทำการ กำหนดให้ทุกหน่วยที่มีที่ตั้งภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จัดทำแผนเผชิญเหตุอัคคีภัย และมาตรการการรักษาความปลอดภัยต่างๆ การให้ทุกหน่วยงานที่มีที่ตั้งอยู่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จัดเวรยามดูแลรักษาความปลอดภัย การกำหนดให้กองกำลังการ 3 กองบัญชาการตำรวจสันติบาล 3 เป็นหน่วยจัดกำลังเจ้าหน้าที่ดูแลรักษาความปลอดภัย และคัดกรองบุคคลก่อนเข้าอาคาร 1

1.1.3 การจัดระเบียบการจราจรและการใช้พื้นที่ กำหนดมาตรการจราจรในการขับขียานพาหนะเข้าในพื้นที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เช่น การปฏิบัติตนเมื่อผ่านจุดตรวจในเวลากลางวัน - กลางคืน การตรวจสอบยานพาหนะ การปฏิบัติตามเครื่องหมายจราจรในพื้นที่ การเข้า - ออกพื้นที่ของรถยนต์รับจ้างสาธารณะ การจอดรถยนต์และรถจักรยานยนต์

1.1.4 การบังคับใช้และบทลงโทษ กำหนดให้ผู้บังคับการตำรวจสันติบาล 3 เป็นผู้รับผิดชอบ ควบคุมดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรการ กำหนดทัศนัทางวินัยของผู้ฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง

1.2 ประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ 25 เวรยามสายตรวจ กองรักษาการณ์ ซึ่งกำหนดหลักเกณฑ์การจัดตั้งกองรักษาการณ์ และกำหนดมาตรการรักษาความปลอดภัยและการจัดระเบียบการจราจรในพื้นที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ⁴

1.3 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2552 กำหนดให้มีการรักษาความปลอดภัยสถานที่⁵ โดยมีประเด็นที่สำคัญ ดังนี้

1.3.1 การคำนึงถึงภัยอันตรายที่เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยสถานที่ของหน่วยงานรัฐ ดังนี้

(1) ภัยอันตรายที่เกิดจากปรากฏการณ์ธรรมชาติและอุบัติเหตุ เช่น พายุ น้ำท่วม ไฟป่า แผ่นดินไหว ดินถล่ม และเพลิงไหม้

(2) ภัยอันตรายที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ ได้แก่ การกระทำโดยเปิดเผย เช่น การจลาจล การก่อความไม่สงบ และการโจมตีของฝ่ายตรงข้าม และการกระทำโดยไม่เปิดเผย เช่น การโจรกรรม การจารกรรม การก่อวินาศกรรม และการก่อการร้าย

(3) ระดับความสำคัญของหน้าที่ และภารกิจของแต่ละหน่วยงานของรัฐซึ่งมีความแตกต่างกัน

(4) สถานการณ์และสภาพแวดล้อมโดยรอบพื้นที่ ได้แก่ ลักษณะภูมิศาสตร์และทำเลที่ตั้งของหน่วยงานรัฐ อุดมการณ์หรือทัศนคติของประชาชนในพื้นที่นั้น ตลอดจนพฤติการณ์ที่อาจเป็นภัยของฝ่ายตรงข้าม

(5) จำนวนเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานและเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย ซึ่งขึ้นอยู่กับขนาดของอาคาร สถานที่ และพื้นที่ที่ต้องควบคุมดูแล

(6) การออกแบบก่อสร้างอาคารและสถานที่ หรือเครื่องกีดขวางของทางราชการ

1.3.2 มาตรการการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่ ให้พิจารณา ดำเนินการ ดังนี้

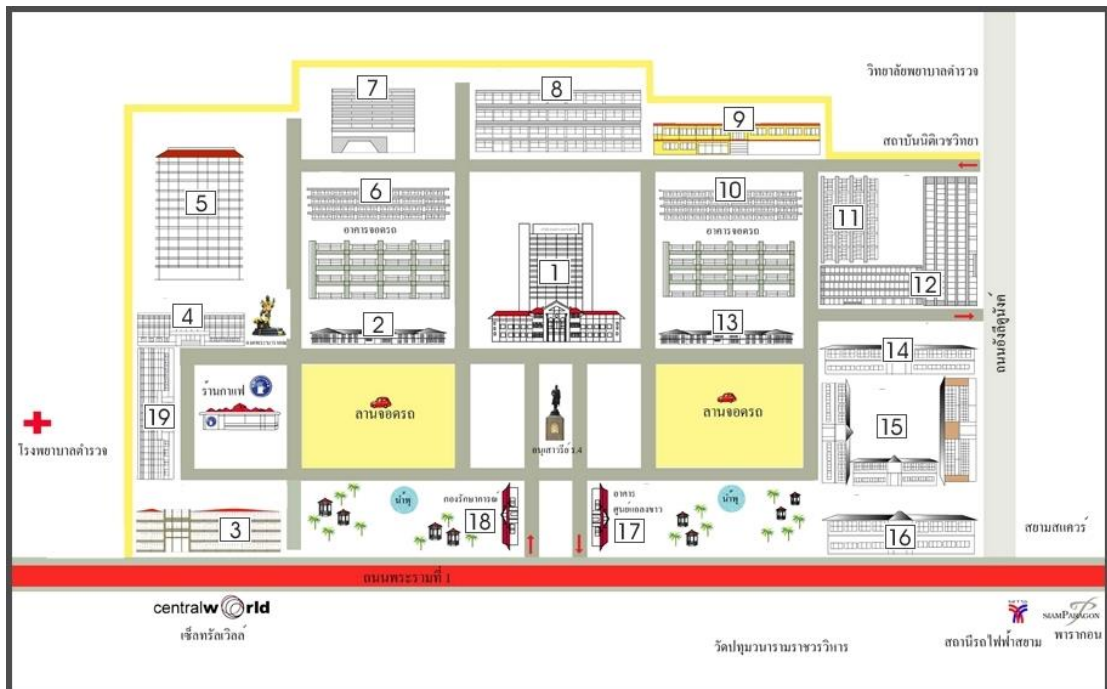
(1) กำหนดพื้นที่ที่มีการรักษาความปลอดภัย ให้มีขอบเขตที่แน่ชัดในการควบคุมการเข้าและออก

(2) การใช้เครื่องกีดขวางเพื่อป้องกัน ชัดขวาง หรือหน่วงเหนี่ยวบุคคลและยานพาหนะที่ไม่มีสิทธิเข้าไปในพื้นที่ที่มีการรักษาความปลอดภัย

(3) การควบคุมบุคคลเพื่อตรวจสอบให้ทราบว่าบุคคลที่ได้รับอนุญาตให้ผ่านเข้าพื้นที่ที่มีการรักษาความปลอดภัย

การวิเคราะห์ปัญหาการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ในพื้นที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติประกอบด้วยอาคารที่ทำการ 19 อาคาร และอาคารจอดรถ 2 อาคาร ซึ่งมีบางอาคารเป็นที่ตั้งของหน่วยงานที่มีการบริการประชาชน เช่น อาคารกองทะเบียนประวัติอาชญากร และศูนย์บริการตรวจสอบประวัติบุคคล ศูนย์บริการออกหนังสือรับรองความประพฤติของกองบัญชาการตำรวจสันติบาล และการให้ยื่นคำร้องทุกข์ร้องเรียน เป็นต้น เนื่องจากมีการเข้า - ออกของทั้งเจ้าหน้าที่ตำรวจ และประชาชนที่เดินทางมาติดต่อราชการจำนวนมาก ทำให้มีการตรวจสอบตามมาตรการรักษาความปลอดภัยในเบื้องต้น เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน

ภาพที่ 2 แผนผังสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ระบบการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ในปัจจุบัน ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบสำคัญ คือ

1. การใช้เครื่องกีดขวางป้องกันการบุกรุก จะใช้ในบริเวณทางเข้า - ออก ของยานพาหนะ บริเวณประตู 1 ฝั่งถนนพระราม 1 และ ประตู 5 ฝั่งถนนอังรีดูนังต์ รวมถึงมีเครื่องกีดขวางกั้นขึ้นอาคารจอดรถ โดยใช้ระบบเครื่องอ่านแผ่นป้ายทะเบียน อัตโนมัติ (License Plate Recognition)

2. การตรวจสอบบุคคล ช่องทางการเข้า - ออกของบุคคล สามารถเข้า ออกได้ 3 ช่องทาง ได้แก่ ช่องทางประตู 1 ฝั่งถนนพระราม 1, ประตู 5 ฝั่งถนนอังรีดูนังต์ และ ประตูฝั่งโรงพยาบาลตำรวจ ซึ่งไม่ได้มีการบังคับใช้มาตรการการแสดงตนของบุคคลที่ เข้า - ออกอย่างเคร่งครัด และยังมี การตั้งจุดตรวจสอบบุคคลอีกชั้นหนึ่งที่จุดก่อนทางขึ้น อาคาร 1 โดยมีการตั้งเครื่องตรวจจับโลหะ และมีระบบการใช้คีย์การ์ดเข้าออกประตูเข้าไป ภายในตึก แต่ไม่ได้มีการบังคับใช้เช่นกัน โดยในทางปฏิบัติจะเปิดประตูค้างไว้ตลอดเวลา เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงโยกย้ายข้าราชการตำรวจเป็นประจำ ทำให้เจ้าหน้าที่ตำรวจ หลายคนไม่มีคีย์การ์ดใช้ผ่านเข้า - ออกสำหรับเปิดประตู

3. การตรวจสอบยานพาหนะ มีการใช้สติ๊กเกอร์ประจำยานพาหนะของ ข้าราชการตำรวจที่แสดงถึงการมีสิทธิเข้ามาในพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้

จากระบบปัจจุบันที่กล่าวมา จะเห็นได้ว่าในระบบการรักษาความปลอดภัย ในพื้นที่บางส่วน มีการนำระบบเทคโนโลยีมาใช้สนับสนุน แต่ยังมีบางส่วนที่ไม่สามารถ ดำเนินการตามมาตรการได้ครบถ้วน

เหตุการณ์ที่แสดงให้เห็นถึงปัญหาการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายใน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เช่น เหตุการณ์ที่ 1 เมื่อวันที่ 20 สิงหาคม 2561 มีหญิงสาว พยายามกระโดดตึกจากห้องน้ำของอาคาร 1 ชั้น 4 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นชั้น ของสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ⁶

เหตุการณ์ที่ 2 เมื่อวันที่ 10 มกราคม 2563 มีผู้หญิงพยายามกระโดดจาก ชั้น 4 อาคารจอดรถ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ⁷

เหตุการณ์ที่ 3 เมื่อวันที่ 21 ตุลาคม 2565 มีผู้ชายพยายามกระโดดจากชั้น 4 อาคารจอดรถ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ⁸

เหตุการณ์ที่ 4 เมื่อวันที่ 13 มกราคม 2565 มีผู้หญิงเดินถอดหลอดไฟ บริเวณริมรั้วสำนักงานตำรวจแห่งชาติ 25 ดวง⁹

นอกจากนี้ที่ตั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติตั้งอยู่บริเวณจุดยุทธศาสตร์ในการแสดงออกทางการเมือง คือ บริเวณสี่แยกราชประสงค์ ดังนั้นจึงมักมีกลุ่มผู้ชุมนุมเดินทางมารวมตัวประท้วงถึงบริเวณหน้าสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หรือใช้ถนนพระราม 1 บริเวณด้านหน้าเป็นเส้นทางเดินชุมนุม และบางครั้งกลุ่มผู้ชุมนุมได้มีการทำลายทรัพย์สินของทางราชการด้วย เช่น พ่นหรือสาดสีใส่กำแพง รื้อถอนป้าย ข้อความ หรือสัญลักษณ์ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

การรักษาความปลอดภัยตามมาตรฐานของหน่วยงานความมั่นคง

ระเบียบในการรักษาความปลอดภัยที่บังคับใช้แก่หน่วยงานราชการ พบว่ามีระเบียบส่วนกลาง และระเบียบเฉพาะของแต่ละหน่วย เช่น

1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2552
2. ระเบียบกระทรวงกลาโหมว่าด้วยการรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2564
3. ระเบียบกองบัญชาการกองทัพไทย ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2565
4. ระเบียบกองทัพบก ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยของกองทัพบก พ.ศ. 2563
5. ระเบียบศูนย์รักษาความปลอดภัย ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยของศูนย์รักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2565
6. มาตรฐานการทำงานดูแลรักษาความปลอดภัยและจราจรของศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา (อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ และอาคารรัฐประศาสนภักดี)
7. มาตรการรักษาความปลอดภัยของสถานเอกอัครราชทูตสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย
8. มาตรการรักษาความปลอดภัยทำเนียบรัฐบาล เป็นต้น

โดยขอเสนอตัวอย่าง ดังต่อไปนี้

1. มาตรการรักษาความปลอดภัยทำเนียบรัฐบาล เป็นมาตรการที่เลขาธิการนายกรัฐมนตรีได้พิจารณา ร่วมกับกองสถานที่ ยานพาหนะและรักษาความปลอดภัย และกองกำกับการ 4 กองบังคับการสันติบาล 3 สำนักงานตำรวจแห่งชาติ พิจารณามาตรการที่เหมาะสมในการรักษาความปลอดภัย ดังนี้

1.1 มาตรการคัดกรองบุคคล และยานพาหนะในการเข้า - ออก ทำเนียบรัฐบาล

1.1.1 ทำเนียบรัฐบาลได้กำหนดประตูเข้าออกจำนวน 7 แห่ง ซึ่งมีกำหนดวันเวลาในการเปิด - ปิด และกำหนดการจำกัดกลุ่มของบุคคลที่จะสามารถเดินทางเข้า - ออก ในแต่ละช่องทางไว้ เช่น

(1) ประตู่ 1 และ 2 เปิดเวลา 06.00 น. - 20.00 น. สำหรับ คณะรัฐมนตรี และแขกของรัฐบาล

(2) สะพานอรัญญิต์ เปิดเวลา 06.00 น. - 20.00 น. สำหรับ บุคคลผู้มีบัตรแสดงตนของทำเนียบรัฐบาล และยานพาหนะของผู้ปฏิบัติงานในทำเนียบ รัฐบาลที่มีบัตรอนุญาตสีเขียว และสีแดง และสื่อมวลชนที่มีบัตรอนุญาตสีม่วง

(3) ประตู่ 4 เปิดเวลา 06.00 น. - 20.00 น. สำหรับบุคคล ผู้มีบัตรแสดงตนของทำเนียบรัฐบาล และยานพาหนะออก

(4) ประตู่ 5 เปิดตลอด 24 ชั่วโมง สำหรับบุคคลที่มีบัตร แสดงตนของทำเนียบรัฐบาล และผู้มาติดต่อราชการ และยานพาหนะเข้า - ออก

1.1.2 กำหนดแนวทางปฏิบัติในการเข้า - ออกในกรณีพิเศษ ดังนี้

(1) กรณีการก่อสร้าง ปรับปรุง ตกแต่งอาคาร สถานที่ในบริเวณ ทำเนียบรัฐบาล หน่วยงานเจ้าของเรื่องต้องที่หนังสือแจ้งให้กองสถานที่ ยานพาหนะและ รักษาความปลอดภัยทราบล่วงหน้า และมีการตรวจสอบหนังสืออนุญาตให้เข้าทำงาน และ รายชื่อบุคคลที่จะเข้าทำงาน (กรณีเป็นแรงงานต่างด้าวต้องมีใบอนุญาตทำงาน)

(2) การส่งเอกสาร พัสดุ สิ่งของ จะต้องจอดยานพาหนะใน พื้นที่ด้านนอกประตู 5 และให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบพัสดุทุกกรณี กรณีเป็นพัสดุส่วนตัว ต้อง ให้เจ้าของเป็นผู้ออกมารับ กรณีเป็นของส่วนราชการ เมื่อผ่านการตรวจแล้ว สามารถ นำส่งผู้รับภายในทำเนียบรัฐบาลได้

1.2 มาตรการกำหนดเขตพื้นที่หวงห้าม มีการกำหนดพื้นที่ภายในรั้ว ทำเนียบรัฐบาลเป็นเขตพื้นที่หวงห้าม และลำดับความสำคัญของเขตพื้นที่หวงห้าม ดังนี้

1.2.1 เขตพื้นที่ควบคุม ได้แก่ พื้นที่ภายในกำแพงรั้วทำเนียบ รัฐบาล และอาคารส่วนราชการต่างๆ ที่อยู่ภายในทำเนียบรัฐบาล

1.2.2 เขตพื้นที่หวงห้ามเฉพาะ ได้แก่ ดิกรักดิบดินทร์ ดิกรันดิไมตรี ดิกรารีสมอส

1.2.3 เขตพื้นที่หวงห้ามเด็ดขาด ได้แก่ ดิกรัทธิคู้ฟ้า ดิกรัทธิชการ 1 และ 2

1.3 มาตรการออกบัตรอนุญาตสำหรับบุคคลผ่านเข้าพื้นที่ทำเนียบรัฐบาล มีการกำหนดบัตรอนุญาตสำหรับบุคคล 2 แบบ คือ

1.3.1 บัตรอนุญาตสำหรับผู้ปฏิบัติหน้าที่ภายในทำเนียบรัฐบาล ได้แก่ บัตรสำหรับข้าราชการการเมือง (สีแดง) บัตรสำหรับข้าราชการประจำ พนักงานราชการ นักศึกษา

ฝึกงาน (สีเขียว และมีแถบสีตามส่วนของหน่วยงานที่ตั้งอยู่ภายในทำเนียบรัฐบาล) บัตรสำหรับพนักงานจ้างเหมาทำสวน แม่บ้าน ร้านค้า (สีเหลือง) และบัตรสำหรับสื่อมวลชน (สีม่วง)

1.3.2 บัตรอนุญาตสำหรับผู้มาติดต่อราชการ เป็นบัตรสำหรับแลกเปลี่ยนเพื่อเข้าทำเนียบรัฐบาลทางประตู 5 ได้แก่ บัตรสีแดง สำหรับติดต่อตึกไทยคู่ฟ้า ตึกบัญชาการ 1 และ 2, บัตรสีเหลือง สำหรับติดต่อตึกภักดีบดินทร์ ตึกสันติไมตรี ตึกนารีสโมสร บัตรสีน้ำเงิน สำหรับติดต่อส่วนราชการต่างๆ ที่ตั้งอยู่ในทำเนียบรัฐบาล และบัตรสีเขียว ใช้สำหรับธนาคาร ไปรษณีย์

1.4 มาตรการห้ามจอดยานพาหนะค้างคืน หากเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในทำเนียบรัฐบาลมีความจำเป็นต้องจอดยานพาหนะค้างคืน เช่น มีภารกิจต้องเดินทางไปราชการ สัมมนา ดูงานในต่างจังหวัดหรือต่างประเทศ เป็นต้น ต้องมีหนังสือจากหน่วยงานที่สังกัด แจ้งความประสงค์ และแจ้งเหตุผลความจำเป็นมายังกองสถานที่ยานพาหนะ และรักษาความปลอดภัย กรณียานพาหนะของผู้ที่เข้ามาติดต่อราชการไม่อนุญาตให้จอดค้างคืนภายในพื้นที่ทำเนียบรัฐบาลทุกกรณี

1.5 มาตรการการจัดพื้นที่สำหรับจอดยานพาหนะ มีการกำหนดพื้นที่สำหรับการจอดยานพาหนะไว้ 7 โซน ตามประเภทของบุคคล เช่น ข้าราชการการเมือง ที่มีบัตรสีแดง ให้จอดพื้นที่บริเวณลานจอดกองบัญชาการ (โซน E) เป็นต้น

2. มาตรการทำงานดูแลรักษาความปลอดภัยและจรรยาบรรณของ ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา เป็นศูนย์ราชการที่มีขนาดประมาณ 297 ไร่ ประกอบด้วยอาคารสำนักงานขนาดใหญ่ 2 อาคาร คือ อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ และอาคารรัฐประศาสนภักดี และมีกลุ่มอาคารอื่นๆ โดยภายในแต่ละอาคารเป็นที่ตั้งของส่วนราชการต่างๆ มีการกำหนดมาตรการการรักษาความปลอดภัยและจรรยาบรรณ ดังนี้

2.1 การจัดให้มีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยภายในและภายนอกอาคาร ตลอด 24 ชั่วโมง เพื่อดูแลและควบคุมการเข้า - ออกอาคารของบุคคล อำนวยความสะดวกด้านการจราจร การจอดรถ การตรวจตราความเรียบร้อยของพื้นที่ภายในอาคาร

2.2 การจัดให้มีการทบทวนด้านการรักษาความปลอดภัย การตรวจค้น การควบคุมคนร้าย การป้องกันตัว การฝึกอบรมทบทวนการป้องกันอัคคีภัย ความรู้เบื้องต้นในการดับเพลิง การฝึกอบรมด้านวัตถุระเบิดและวัตถุต้องสงสัย

3. ระเบียบศูนย์รักษาความปลอดภัย ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยของศูนย์รักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2564 ระเบียบศูนย์รักษาความปลอดภัย ว่าด้วย

การรักษาความปลอดภัยของศูนย์รักษาความปลอดภัย พ.ศ.2564 กำหนดการรักษาความปลอดภัยเป็น 3 ประเภท คือ การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับบุคคล การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารลับ และการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่ โดยในที่นี้จะศึกษาเฉพาะการรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่ ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 การรักษาความปลอดภัยเกี่ยวกับสถานที่

3.1.1 กำหนดพื้นที่การรักษาความปลอดภัยออกเป็นพื้นที่ควบคุม และพื้นที่หวงห้าม

3.1.2 กำหนดให้มีเครื่องกีดขวาง เพื่อป้องกันขัดขวาง หรือ หน่วงเหนี่ยวบุคคล และยานพาหนะที่ไม่มีสิทธิเข้าไปในพื้นที่มีการรักษาความปลอดภัย และระบบเครื่องกีดขวาง เช่น แนวคอนกรีตทึบด้านบนเสริมด้วยลวดหนามตลอดแนว ระบบอ่านป้ายทะเบียนและควบคุมการผ่านเข้า - ออกยานพาหนะ ระบบควบคุมการผ่านเข้า - ออกบุคคล และระบบกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV)

3.1.3 กำหนดให้มีแสงสว่างเพียงพอต่อสภาพแวดล้อมโดยรอบพื้นที่ เพื่อปกป้องเขตพื้นที่หวงห้าม โดยคำนึงถึงความสำคัญของพื้นที่ให้มีความเหมาะสม

3.1.4 กำหนดมาตรการควบคุมบุคคลและยานพาหนะในการผ่านเข้า - ออก พื้นที่ควบคุมและพื้นที่หวงห้าม ได้กำหนดให้มีการใช้ป้ายแสดงตนและบัตรผ่านอิเล็กทรอนิกส์ (RFID) ซึ่งสามารถกำหนดสิทธิในการผ่านเข้า - ออก แสดงตนของบุคคล ยานพาหนะ รวมทั้งสามารถบันทึกวัน - เวลา จำนวนครั้งในการผ่านเข้าออก มีการกำหนดวัน - เวลา และประเภทของบุคคลที่จะเข้า - ออกในแต่ละประตู

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ จะช่วยให้เข้าใจถึงสภาพปัญหา และการคาดการณ์แนวทางแก้ปัญหาในอนาคตได้ ทำให้การแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพมากขึ้น ในการศึกษาครั้งนี้ได้วิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ในมิติต่างๆ โดยใช้ 7S ในการวิเคราะห์ปัจจัยภายใน และ PESTEL ในการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก ดังนี้

การวิเคราะห์ปัจจัยภายในตามทฤษฎี 7S Model ของ McKinsey

1. โครงสร้างองค์กร (Structure) กองบังคับการตำรวจสันติบาล 3 เป็นหน่วยกลางในการดูแลการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ในภาพรวม และในแต่ละอาคาร จะมีข้าราชการตำรวจประจำหน่วยงานที่มีที่ทำการในอาคารนั้นๆ รับผิดชอบดูแลความปลอดภัยด้วยอีกส่วนหนึ่ง

2. ด้านกลยุทธ์ (Strategy) สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีการกำหนดกฎ ระเบียบในการรักษาความปลอดภัย และมีมาตรการที่กำกับดูแลทั้งการตรวจสอบบุคคล เข้า - ออก การตรวจสอบยานพาหนะ และบทกำหนดโทษ แต่เนื่องจากยังไม่มีกำบังคับใช้ อย่างเคร่งครัด จึงทำให้ไม่ได้มีการบังคับใช้ในบางมาตรการ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการปรับ กลยุทธ์ใหม่ เพื่อให้สามารถบังคับใช้ได้

3. ด้านระบบ (System) ระบบรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ ยังขาดการประเมินความพึงพอใจ หรือการประเมินตามระดับความเสี่ยง

4. ด้านทักษะ (Skills) ข้าราชการตำรวจในสังกัดกองบัญชาการตำรวจสันติบาล 3 มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และความเข้าใจในบทบาทของการรักษาความปลอดภัย สถานที่ โดยได้รับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง

5. ด้านรูปแบบ (Styles) รูปแบบของระบบการรักษาความปลอดภัยของ แต่ละอาคารยังไม่มีเชื่อมโยงกัน และการบังคับใช้มาตรการรักษาความปลอดภัยจะ เคร่งครัดเพียงใด มักขึ้นอยู่กับรูปแบบการทำงานของผู้บังคับบัญชาในขณะนั้น หากเป็นผู้ที่ มีมุมมองในมิติด้านความมั่นคงเป็นหลัก มักจะสั่งการให้มีการดำเนินการตรวจสอบตามมาตรการ รักษาความปลอดภัยอย่างเข้มงวด หากเป็นผู้ที่มีมุมมองในด้านการบริการประชาชนเป็นหลัก ก็ จะมีความอ่อนตัวในการบังคับใช้ตามมาตรการรักษาความปลอดภัย เป็นต้น

6. ด้านบุคลากร (Staffs) กองบังคับการตำรวจสันติบาล 3 มีข้าราชการ ตำรวจเพียงพอในการหมุนเวียนสำหรับการปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยสถานที่ และมี ข้าราชการตำรวจของหน่วยอื่นๆ ที่ทำหน้าที่รักษาความปลอดภัยประจำอาคาร หรือชั้น ของที่ทำการด้วย

7. ด้านคุณค่าที่มีร่วมกัน (Shared Values) ข้าราชการตำรวจที่ปฏิบัติ หน้าที่รักษาความปลอดภัยสถานที่พื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ยึดถือกฎ ระเบียบ และวินัยตำรวจอย่างเคร่งครัด รวมไปถึงข้าราชการตำรวจอื่นที่ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ส่วนใหญ่ มีความตระหนักรู้ และเข้าใจในมาตรการการรักษาความปลอดภัยสถานที่

การวิเคราะห์ปัจจัยภายนอกโดยใช้ PESTEL

1. ปัจจัยทางการเมือง (Political) นโยบายของรัฐบาลที่จะส่งเสริม การบริหารจัดการความปลอดภัยในพื้นที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ คือ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ให้มีระบบและวิธีการ ปฏิบัติงานทันสมัย และยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ในมิติที่ 3 ประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ และมิติที่ 4 การพัฒนาองค์กร

2. ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (Economic) การจัดตั้งงบประมาณค่าใช้จ่ายในการพัฒนาระบบรักษาความปลอดภัยพื้นที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สามารถดำเนินการจัดตั้งงบประมาณขอจัดสรรในงบรายจ่ายประจำปีงบประมาณได้

3. ปัจจัยด้านสังคม (Social) ค่านิยม ธรรมเนียม และพฤติกรรมที่ส่งผลต่อการรักษาความปลอดภัยพื้นที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ คือ ระบบอาวุโสของตำรวจที่ทำให้ตำรวจชั้นผู้น้อยผ่อนปรนการตรวจสอบให้แก่ข้าราชการตำรวจ รวมถึงมุมมองและแนวคิดของประชาชนที่มีต่อส่วนราชการที่เปลี่ยนไป โดยมักคิดว่าส่วนราชการจะต้องอำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนในการมาใช้บริการ ทำให้ลดระดับการตรวจสอบลง

4. ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technology) ปัจจุบันมีเทคโนโลยีที่สามารถช่วยสนับสนุนการรักษาความปลอดภัยสถานที่หลากหลายรูปแบบ ทำให้เป็นปัจจัยที่สามารถนำมาใช้ร่วมกับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ดูแลความปลอดภัยสถานที่ได้

5. ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม (Environment) ทำเลที่ตั้งของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และการจัดอาคารที่มีการให้บริการประชาชนอยู่บริเวณด้านในหรือใจกลางพื้นที่ทำให้ประชาชนจะต้องเดินเข้าไปใช้ ซึ่งอาจทำให้การรักษาความปลอดภัยและการตรวจสอบยากขึ้น เพราะจะมีทั้งข้าราชการตำรวจ บุคคลที่มาติดต่อราชการ เช่น การประชุม การใช้บริการต่างๆ ปะปนในพื้นที่ด้านในจำนวนมาก

6. ปัจจัยด้านกฎหมาย (Legal) สำนักงานแห่งชาติได้ออกคำสั่งที่ 1/2562 เรื่อง มาตรการรักษาความปลอดภัยและการจัดระเบียบการจราจรในพื้นที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยมีผู้บังคับการกองตำรวจสันติบาล 3 เป็นผู้รับผิดชอบ ควบคุมดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรการ

การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมของการบริหารจัดการรักษาความปลอดภัยในปัจจุบัน โดยใช้ SWOT Analysis

1. จุดแข็ง (Strengths) จุดแข็งของการบริหารจัดการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้แก่

1.1 การมีบุคลากรในการดูแลรักษาความปลอดภัยที่เพียงพอ และกำลังพลมีความเข้าใจในบทบาท หน้าที่ และระเบียบแบบแผนในการรักษาความปลอดภัย

1.2 การมีระเบียบกำกับกับการดูแลรักษาความปลอดภัยที่มีความครอบคลุม

2. จุดอ่อน (Weaknesses) จุดอ่อนของการบริหารจัดการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้แก่

2.1 การบังคับใช้ระเบียบมีความยืดหยุ่นมากเกินไป ทำให้อาจเป็นช่องว่างในการดูแลรักษาความปลอดภัยได้

2.2 มีการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการสนับสนุนการตรวจสอบบุคคลหรือยานพาหนะเข้ามาใช้ในการรักษาความปลอดภัยน้อย

3. โอกาส (Opportunities) ยุทธศาสตร์ชาติ และแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ที่กำหนดประเด็นความมั่นคง ให้มีการพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ และประเด็นการบริการประชาชนและประสิทธิภาพภาครัฐ ในการพัฒนาการบริการของภาครัฐให้มีการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาประยุกต์ใช้ มีการกำหนดนโยบายและการบริหารจัดการที่ตั้งอยู่บนข้อมูลและหลักฐานเชิงประจักษ์

4. อุปสรรค (Threats) ความต้องการความสะดวกสบายในการเข้ารับบริการของประชาชน ที่ต้องเดินทางเข้ามาติดต่อราชการในพื้นที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

สรุปการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมของการบริหารจัดการรักษาความปลอดภัย
ในปัจจุบัน ด้วยหลัก 7S, และ SWOT Analysis ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางการวิเคราะห์ปัจจัยภายใน

7S	Strengths	Weaknesses
โครงสร้างองค์กร (Structure)	- มีอำนาจหน้าที่ตามระเบียบ - มีการกำหนดอัตราเจ้าหน้าที่ ตำรวจ	- อัตราเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ ปฏิบัติงานไม่ครบตามกรอบ อัตราที่กำหนด
ด้านกลยุทธ์ (Strategy)	มีการกำหนดกฎ ระเบียบในการ รักษาความปลอดภัย	ขาดการบังคับใช้อย่าง เคร่งครัด
ด้านระบบ (System)	มีการกำหนดรูปแบบ และวงรอบ ของการตรวจตรารักษาความ ปลอดภัยในพื้นที่	ขาดการประเมินความพึงพอใจ หรือการประเมินตามระดับ ความเสี่ยง
ด้านทักษะ (Skills)	เจ้าหน้าที่ทักษะ ความรู้ ความสามารถ และความเข้าใจใน บทบาทของการรักษาความ ปลอดภัยสถานที่	
ด้านรูปแบบ (Styles)		ขาดความต่อเนื่องของระดับ ความเข้มงวดในการบังคับให้ ปฏิบัติตามมาตรการรักษา ความปลอดภัย
ด้านบุคลากร (Staffs)	มีเจ้าหน้าที่หมุนเวียนปฏิบัติหน้าที่	บางห้วงอาจมีกำลังพลในการ ปฏิบัติหน้าที่น้อยกว่าปกติ
ด้านคุณค่าที่มีร่วมกัน (Shared Values)	เจ้าหน้าที่มีความตระหนักรู้ และ เข้าใจในมาตรการการรักษาความ ปลอดภัยสถานที่	

สรุปการวิเคราะห์ปัจจัยสภาพแวดล้อมของการบริหารจัดการรักษาความปลอดภัย
ในปัจจุบัน ด้วยหลัก PESTEL และ SWOT Analysis ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ตารางการวิเคราะห์ปัจจัยภายนอก

PESTEL	Opportunities	Threatens
ปัจจัยทางการเมือง (Political)	ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ด้านการปรับ สมดุลและพัฒนาระบบการบริหาร จัดการภาครัฐ ให้มีระบบและ วิธีการปฏิบัติงานทันสมัย และ ยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจ แห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) ในมิติที่ 3 ประสิทธิภาพการปฏิบัติ ราชการ และมิติที่ 4 การพัฒนา องค์กร	
ปัจจัยทางเศรษฐกิจ (Economic)	สามารถดำเนินการตั้งงบประมาณ ขอจัดสรรในงบรายจ่ายประจำปี งบประมาณ	
ปัจจัยด้านสังคม (Social)		ค่านิยม ธรรมเนียม และ พฤติกรรมที่ส่งผลต่อการ รักษาความปลอดภัยพื้นที่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ - อำนวยความสะดวกให้แก่ ประชาชนในการมาใช้บริการ
ปัจจัยด้านเทคโนโลยี (Technology)	เทคโนโลยีที่สามารถช่วยสนับสนุน การรักษาความปลอดภัยสถานที่ หลากหลายรูปแบบ	
ปัจจัยด้าน สภาพแวดล้อม (Environment)		การจัดอาคารที่มีการ ให้บริการประชาชนอยู่บริเวณ ด้านในหรือใจกลางพื้นที่ทำให้ ประชาชนจะต้องเดินเข้าไปใช้
ปัจจัยด้านกฎหมาย (Legal)		

ผลการวิเคราะห์เพื่อนำไปสู่ทางเลือกในการบริหารจัดการการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เชิงยุทธศาสตร์

ผลจากการวิเคราะห์ปัญหาและสภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ โดยใช้ 7S Model ของ McKinsey, PESTEL และ SWOT Analysis สามารถนำมาวิเคราะห์เพื่อสร้างทางเลือกในการบริหารจัดการการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เชิงยุทธศาสตร์ โดยใช้ TOWS Matrix ดังนี้

1. กลยุทธ์เชิงรุก (SO) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สามารถนำจุดแข็งภายในของตนเอง คือ การมีกำลังพลที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน และมีทักษะความรู้ความเข้าใจในการรักษาความปลอดภัย และโอกาส คือ มีกฎระเบียบที่ชัดเจนและให้อำนาจในการกำหนดมาตรการการรักษาความปลอดภัยของสถานที่ รวมไปถึงการพัฒนาของเทคโนโลยีสารสนเทศที่สามารถสนับสนุนการรักษาความปลอดภัยให้มีประสิทธิภาพ มีให้เลือกใช้อย่างหลากหลายตามความต้องการ ดังนั้น กลยุทธ์เชิงรุกนี้ จึงสามารถสร้างประโยชน์ได้มากในการกำหนด การบังคับใช้ และการเพิ่มประสิทธิภาพการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

2. กลยุทธ์เชิงรับ (ST) จุดแข็งในด้านกำลังพล กฎ ระเบียบ ที่ครอบคลุม การปฏิบัติการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ กับอุปสรรค คือ การมีประชาชนเข้ามาในพื้นที่ภายในเพื่อติดต่อราชการจำนวนมาก ทำให้ต้องมีความอ่อนตัวในการบังคับใช้มาตรการรักษาความปลอดภัย เพื่อเพิ่มความสะดวกสบายให้แก่ประชาชนผู้มาใช้บริการนั้น หากนำกลยุทธ์นี้มาใช้จะต้องนำจุดแข็ง โดยเฉพาะเรื่องกฎ ระเบียบ มาบังคับใช้อย่างจริงจัง และหาจุดสมดุลระหว่างความปลอดภัย กับความสะดวกสบายของประชาชน เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหาร้ายแรงที่อาจเกิดขึ้น

3. กลยุทธ์เชิงแก้ไข (WO) จุดอ่อนในการปฏิบัติตามมาตรการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติในปัจจุบัน คือ ความอ่อนตัวไม่เคร่งครัดต่อการปฏิบัติตามมาตรการที่กำหนดไว้ และมีการนำเทคโนโลยีมาใช้ค่อนข้างน้อย ซึ่งการใช้กลยุทธ์เชิงรับนี้ จะเป็นการนำโอกาสที่พร้อมสนับสนุนมาตรการรักษาความปลอดภัยมาใช้ คือ กฎ ระเบียบ ยุทธศาสตร์ด้านการเพิ่มประสิทธิภาพความมั่นคง และการนำเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาใช้สนับสนุนการปฏิบัติงานการรักษาความปลอดภัย

4. กลยุทธ์เชิงป้องกัน (WT) เป็นกลยุทธ์เพื่อลดจุดอ่อน และหลีกเลี่ยงอุปสรรคต่างๆ กล่าวคือ การเพิ่มประสิทธิภาพการบังคับใช้มาตรการการรักษาความปลอดภัย โดยที่สามารถทำให้ประชาชนยังมีความพึงพอใจในการใช้บริการ

การวิเคราะห์แนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหา

จากการวิเคราะห์ที่กล่าวมาเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ การรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้สามารถบังคับใช้ได้ โดยเกิดความสมดุลระหว่างความปลอดภัยมั่นคงของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และความสะดวกสบาย ความพึงพอใจของข้าราชการตำรวจและประชาชนที่เข้ามาในพื้นที่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทำให้เกิดแนวทางพิจารณาทางเลือกเพื่อแก้ไขปัญหา 2 แนวทาง โดยวิเคราะห์ตามหลักการบริหารงาน (4M) ดังนี้

ทางเลือกที่ 1 การบังคับใช้กฎ ระเบียบและมาตรการอย่างเคร่งครัด หากตามวิเคราะห์ตามหลักทรัพยากรในการบริหาร (4M) ทางเลือกที่ 1 นี้ มีข้อดีในเรื่องเงิน (Money) กล่าวคือ ไม่เสี่ยงงบประมาณในการนำเทคโนโลยีมาใช้สนับสนุนการปฏิบัติ เพราะใช้การบริหารจัดการ (Management) คือ การบังคับใช้กฎ ระเบียบ เป็นหลัก โดยใช้วัสดุอุปกรณ์ (Material) ที่มีอยู่ แต่จะมีข้อเสีย คือ กำลังพล (Man) จะต้องปฏิบัติงานหนักมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจุบันมีจำนวนประชาชนมาติดต่อราชการในพื้นที่ สำนักงานตำรวจแห่งชาติเพิ่มมากขึ้น ซึ่งอาจทำให้การจัดวงรอบของกำลังพลที่มีอยู่ขณะนี้ ไม่เพียงพอต่อการปฏิบัติงาน

ทางเลือกที่ 2 การนำเทคโนโลยีมาใช้สนับสนุนการปฏิบัติงาน ทางเลือกที่ 2 นี้มุ่งเน้นการปรับเปลี่ยนด้านการบริหารจัดการ (Management) มากกว่าทางเลือกที่ 1 กล่าวคือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ (Material) มาสนับสนุนการปฏิบัติตามมาตรการรักษาความปลอดภัย การสื่อสารเพื่อสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้แก่ข้าราชการตำรวจและประชาชน ได้รับทราบ ซึ่งจะส่งผลดีต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัย (Man) ที่ลดการปะทะกับบุคคลที่ไม่ปฏิบัติตามระเบียบ แต่อย่างไรก็ตามทางเลือกที่ 2 นี้ จะต้องใช้งบประมาณ (Money) ในการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างระบบเทคโนโลยี หรือการปรับพื้นที่ เพื่อรองรับการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ผลการวิเคราะห์เชิงยุทธศาสตร์ และการทบทวนทางเลือกตามหลักการบริหารงาน (4M) และการมองไปถึงอนาคต (Future Thinking) และสอดคล้องกับ ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) แผนปฏิบัติราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และกฎ ระเบียบต่างๆที่เกี่ยวข้อง การศึกษาในครั้งนี้ได้พิจารณาทางเลือกที่ดีที่สุด

ที่เป็นไปได้ คือ ทางเลือกที่สอง การนำเทคโนโลยีมาใช้สนับสนุนการปฏิบัติงาน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การปรับปรุงพื้นที่ให้เหมาะสมกับการตรวจสอบความปลอดภัยของบุคคล และยานพาหนะ ทั้งพื้นที่ของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยที่จะสามารถมองเห็นพื้นที่โดยรอบได้ชัดเจน รวมถึงการจัดพื้นที่เพื่อรองรับเครื่องมือ อุปกรณ์ สิ่งกีดขวางต่างๆ ที่จะใช้ในการคัดกรองบุคคลและยานพาหนะ

2. การนำระบบเทคโนโลยีมาใช้สนับสนุนการรักษาความปลอดภัย โดยควรเป็นระบบที่มีการเชื่อมโยงข้อมูล การจัดเก็บฐานข้อมูล และการตรวจสอบฐานข้อมูลได้อย่างทันที เพื่อสามารถนำมาใช้ในการตรวจสอบ กำกับติดตาม และป้องกันภัยอันตรายต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ เช่น

2.1 ระบบสัญญาณเตือนภัยเชื่อมต่อกับระบบกล้องวงจรปิด CCTV ทั้งแบบเคลื่อนที่และแบบติดตั้งอยู่กับที่ ให้ภาพความละเอียดสูง

2.2 เครื่องตรวจจับการเคลื่อนไหวภายในและภายนอกอาคาร

2.3 ระบบการตรวจสอบและจัดการการเข้า - ออกอาคารด้วยระบบตรวจสอบใบหน้า (Face Recognition)/อุปกรณ์สแกนร่างกาย เสียง และใบหน้า ที่เชื่อมต่อการเข้า - ออก

2.4 เครื่องตรวจจับโลหะและสิ่งของ

2.5 ระบบการจดจำทะเบียนรถ การจัดการยานพาหนะเข้า - ออกพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และระบบตรวจสอบใต้ท้องยานพาหนะ

2.6 ระบบฐานข้อมูลสำหรับสืบค้น และตรวจสอบ

3. การสร้างความตระหนักรู้ให้เห็นความสำคัญของการเคร่งครัดต่อมาตรการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทั้งข้าราชการตำรวจ และประชาชน เพื่อให้เข้าใจถึงมาตรการต่างๆ ที่มาบังคับใช้ โดยสามารถประชาสัมพันธ์ให้ทราบล่วงหน้า

4. การประเมิน วิเคราะห์ และตรวจสอบมาตรการการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อจะได้ทราบว่ามาตรการที่บังคับใช้อยู่ปัจจุบันมีจุดอ่อนที่ควรนำมาพัฒนา ปรับปรุง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการรักษาความปลอดภัยในด้านใด

บทที่ 3

บทอภิปรายผล

จากการวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ การวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมทางยุทธศาสตร์ในมิติต่างๆ และการวิเคราะห์ทางเลือกยุทธศาสตร์ในทางเลือกที่ 2 คือ การนำเทคโนโลยีมาใช้สนับสนุนการปฏิบัติ ได้แก่

1. การปรับปรุงพื้นที่ให้เหมาะสมกับการตรวจสอบความปลอดภัยของบุคคล และยานพาหนะ
2. การนำระบบเทคโนโลยีมาใช้สนับสนุนการรักษาความปลอดภัย
3. การสร้างความตระหนักรู้ให้เห็นความสำคัญของการเคร่งครัดต่อมาตรการรักษาความปลอดภัย
4. การประเมิน วิเคราะห์ และตรวจสอบมาตรการการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

มีประเด็นที่สามารถนำมาอภิปรายได้ ดังนี้

รูปแบบที่เหมาะสมของการบริหารจัดการความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

รูปแบบที่เหมาะสมของการรักษาความปลอดภัย มี 5 องค์ประกอบที่สำคัญ¹⁰ ได้แก่

1. นโยบายด้านความปลอดภัย กฎ ระเบียบ มาตรการต่างๆ ในการรักษาความปลอดภัยสถานที่นั้น ได้มีกำหนดไว้ทั้งในระเบียบส่วนกลาง คือ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2552 ระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ 25 เวรยาม สายตรวจ กองรักษาการณ์ และคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ที่ 1/2562 รวมไปถึงยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ที่ให้ความสำคัญกับการรักษาความสงบภายในประเทศ การติดตาม เผื่อระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาความที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงที่อาจอุบัติขึ้นใหม่ ในประเด็นนโยบายด้านความปลอดภัยนี้ ควรมีการทบทวนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เนื่องจากปัญหาภัยความมั่นคงมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบอยู่เสมอ หรือมีรูปแบบใหม่เกิดขึ้น

2. แนวปฏิบัติการรักษาความปลอดภัยของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ การรักษาความปลอดภัยของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งถือได้ว่าเป็นหน่วยงานด้านความมั่นคง และอยู่ในพื้นที่เสี่ยงต่อการถูกโจมตีโดยกลุ่มผู้ไม่หวังดี ไม่ว่าจะเป็นเพื่อการสร้างสถานการณ์ หรือการหวังผลอื่นใด นอกจากจะมีมาตรการการรักษาความปลอดภัยของหน่วยแล้ว ควรเพิ่มเติมการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร หรือการสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน โดยรอบ เพื่อกำหนดจุดเสี่ยง จุดเฝ้าระวังใดๆ ที่อาจส่งผลกระทบต่อสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ รวมไปถึงเพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างทันท่วงที กรณีเกิดเหตุในพื้นที่บริเวณโดยรอบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

3. นวัตกรรมและเทคโนโลยี ดังที่กล่าวไปแล้วว่าผู้วิจัยได้เลือกทางเลือกที่สอง คือ การนำเทคโนโลยีมาใช้สนับสนุนการปฏิบัติงาน เป็นแนวทางใหม่ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดังนั้นจึงควรเลือกนวัตกรรมหรือเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้กับลักษณะพื้นที่ และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยสถานที่ด้วย

4. การสร้างความเข้าใจกับข้าราชการตำรวจและเจ้าหน้าที่ การสร้างความตระหนักรู้ให้เห็นถึงความสำคัญของการรักษาความปลอดภัย เป็นสิ่งที่ต้องปฏิบัติของแนวทางใหม่ในการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งเป็นประเด็นที่มีความท้าทายอย่างมาก ที่จะต้องอาศัยการบริหารการเปลี่ยนแปลง (change management) มาช่วยในการสื่อสารให้เกิดความเข้าใจตรงกัน เพราะการจะเปลี่ยนแปลงระบบที่คุ้นเคยไปยังสิ่งใหม่ โดยที่สิ่งใหม่อาจส่งผลกระทบในเชิงลบต่อบุคคลนั้น อาจทำให้เกิดความไม่พึงพอใจได้ ดังนั้นการสื่อสารสร้างความเข้าใจจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะต้องดำเนินการให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมไปถึงการสร้าง ความเข้าใจให้แก่ผู้ที่อยู่บริเวณพื้นที่โดยรอบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้ตระหนักถึง ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ และการร่วมมือในการดูแลรักษาความปลอดภัยกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติจะทำได้มากน้อยเพียงใดเพื่อให้พื้นที่บริเวณดังกล่าวมีความปลอดภัย

5. การบริหารความเสี่ยงและการประเมินความเสี่ยง ความเสี่ยงมีความหมายในหลากหลายแง่มุม เช่น โอกาสที่เกิดขึ้นแล้วจะเกิดความเสียหาย (Chance of Loss) ความเป็นไปได้ที่จะเกิดความเสียหาย (Possibility of Loss) ความไม่แน่นอนของเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น (Uncertainty of Event) การคลาดเคลื่อนของการคาดการณ์ (Dispersion of Actual Result) และความไม่แน่นอนของเหตุการณ์ ซึ่งไม่สามารถคาดเดาได้ว่าจะเกิดขึ้นเมื่อใด แต่ความเสี่ยงนั้นๆ จะมีแนวโน้มที่เกิดขึ้นไม่มากก็น้อย ดังนั้นในการบริหารจัดการ การรักษาความปลอดภัยสำนักงานตำรวจแห่งชาติ จึงควรมีการบริหารความเสี่ยง

(Risk Management) นำมาใช้ในการบ่งชี้ วิเคราะห์ ประเมิน จัดการ ติดตาม และสื่อสาร ความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความปลอดภัย เพื่อช่วยลดความสูญเสียในการไม่บรรลุ เป้าหมายให้เหลือน้อยที่สุดและเพิ่มโอกาสแก่องค์กรมากที่สุด สำหรับการประเมิน ความเสี่ยง (Risk Assessment) คือ กระบวนการในการระบุระดับความรุนแรงและ การจัดลำดับความสำคัญของปัจจัยเสี่ยงโดยประเมินจากโอกาสที่จะเกิดขึ้น (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) ที่จะเกิดขึ้น¹¹ ซึ่งในการจัดทำแผนและ การวิเคราะห์แนวโน้มของภัยคุกคามที่มีต่อการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ จึงควรมีการประเมินความเสี่ยง เพื่อเป็นข้อมูลในการปรับเปลี่ยนแผน การรักษาความปลอดภัยให้เหมาะสมต่อไป

ความสอดคล้องกับรูปแบบที่เหมาะสมของการรักษาความปลอดภัย

จากที่ผู้วิจัยได้เลือกทางเลือกที่ 2 คือ การนำเทคโนโลยีมาใช้สนับสนุน การปฏิบัติ ในการพัฒนาการบริหารจัดการการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่ภายใน สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีความสอดคล้องกับรูปแบบที่เหมาะสมของการรักษา ความปลอดภัยของ อธิธิพล ใจกล้า(2564) ที่ได้ศึกษา เรื่อง แนวทางการพัฒนาระบบ การรักษาความปลอดภัยค่ายทหารในกองทัพภาคที่ 2 และ งาน Baker (2016) ดังนี้

1. ด้านการปรับปรุงพื้นที่ให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ในการตั้งจุดตรวจ และ อุปกรณ์เพื่อรักษาความปลอดภัย สอดคล้องกับงานวิจัยของอธิธิพล ใจกล้า¹⁰ ที่กล่าวว่า องค์ประกอบนโยบายด้านรักษาความปลอดภัย ต้องมีการกำหนดกฎระเบียบปฏิบัติ ที่เหมาะสมชัดเจน ตามสภาพแวดล้อมความจำเป็นที่แตกต่างกันไปตามสภาพของแต่ละ หน่วยงาน ดังนั้นจึงควรกำหนดแนวปฏิบัติที่ชัดเจน

2. ด้านการนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ สอดคล้องกับงานวิจัยของอธิธิพล ใจกล้า โดยนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่จะนำมาใช้กับการรักษาความปลอดภัยที่เหมาะสม จะต้องประกอบไปด้วย เทคโนโลยีที่เหมาะสม รูปแบบของระบบ แนวปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ รักษาความปลอดภัย การบริหารนวัตกรรมและการจัดการ และการประเมินสถานการณ์ และแนวโน้มในอนาคต และงานของ Baker¹⁶ ที่กล่าวว่าการพัฒนานวัตกรรมและ เทคโนโลยีจะช่วยให้รูปแบบการรักษาความปลอดภัยมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล มากยิ่งขึ้น

3. ด้านการสร้างความรู้ตระหนักรู้ต่อมาตรการรักษาความปลอดภัย สอดคล้อง กับงานวิจัยของอธิธิพล ใจกล้า ที่กล่าวถึงการสร้างความเข้าใจกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และ ทุกภาคส่วนให้ตระหนักในหน้าที่และการมีส่วนร่วมในการรักษาความปลอดภัย

4. ด้านการประเมิน การวิเคราะห์และตรวจสอบมาตรการการรักษาความปลอดภัย สอดคล้องกับงานวิจัยของอิทธิพล ใจกล้า ที่กล่าวว่าจะต้องมีการบริหารความเสี่ยงและประเมินความเสี่ยง ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ที่มีการเปลี่ยนแปลงตามบริบทของโลก รวมถึงเทคโนโลยีและความรู้ในการกำหนดมาตรการป้องกันต่างๆ จึงควรมีการจัดการและประเมินความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นตลอดเวลา รวมถึงการจัดการบริหารความเสี่ยงและระบบการรักษาความปลอดภัยด้วย

บทที่ 4

บทสรุป

จากการศึกษาวิจัยการบริหารการจัดการความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สามารถสรุปผลเพื่อตอบคำถามตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

การรักษาความปลอดภัยและปัญหาการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติในปัจจุบัน

ปัจจุบันสำนักงานตำรวจแห่งชาติมีการกำหนดมาตรการการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ที่เป็นมาตรฐาน สอดคล้องกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2552 มีกำลังพลเพียงพอต่อการปฏิบัติงานตามแนวทางการรักษาความปลอดภัยในปัจจุบัน โดยกำลังพลมีทักษะ ความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่รักษาความปลอดภัยสถานที่ แต่อย่างไรก็ตามในเชิงปฏิบัติ พบว่า มีปัญหาในการบังคับใช้ตามมาตรการอยู่บ้าง เนื่องจากพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีบางหน่วยงานที่ประชาชนต้องเข้ามาติดต่อราชการ ทำให้การตรวจรักษาความปลอดภัย มีความอ่อนตัว เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชน อีกทั้งระบบการเข้าอาคารที่ใช้คีย์การ์ดนั้น มักไม่ได้มีการบังคับใช้ เนื่องจากมีการเปลี่ยนแปลงกำลังพลเป็นประจำ ทำให้กำลังพลที่มาปฏิบัติงานใหม่ ไม่มีคีย์การ์ดเข้า - ออก จึงจำเป็นต้องเปิดประตูดังกล่าวไว้ ซึ่งสองเรื่องนี้เป็นประเด็นหลักที่ต้องมีการอ่อนตัวในการรักษาความปลอดภัย

การรักษาความปลอดภัยตามมาตรฐานของหน่วยงานความมั่นคง

จากการศึกษา พบว่า ในด้านนโยบาย คือ การกำหนดแผนการรักษาความปลอดภัยของหน่วยงานความมั่นคงอื่นๆ นั้น ไม่มีความแตกต่างกัน เนื่องจากต้องดำเนินการให้สอดคล้องตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัย พ.ศ. 2552 แต่ความแตกต่างระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และหน่วยงานความมั่นคงอื่น คือ การบังคับใช้อย่างเคร่งครัด ซึ่งพบว่า มีสาเหตุ 2 ประการ คือ 1) ลักษณะงานของหน่วยงานนั้น ที่ไม่มีหน่วยบริการประชาชน หรือมีบุคคลภายนอกจำนวนมากเข้ามาติดต่อ 2) ลักษณะพื้นที่ในการตั้งสิ่งกีดขวาง หรืออุปกรณ์การตรวจสอบบุคคล สามารถวางได้โดยไม่กระทบต่อเส้นทางเข้า - ออก ทั้งภายในและภายนอกอาคาร

แนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ

จากทางเลือกที่ผู้วิจัยได้เลือกนำมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการบริหารจัดการการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ภายในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ สามารถสรุปได้ดังนี้

1. การพัฒนาการจัดการสถานที่ การกำหนดจุดการติดตั้งอุปกรณ์ และการวางผังตำแหน่งพื้นที่สำหรับจุดตรวจต่างๆ เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีมุมมองในการตรวจตราได้ดียิ่งขึ้น และสามารถจัดวางเครื่องมือ อุปกรณ์ และสิ่งกีดขวางต่างๆ ที่จะใช้ในการคัดกรองบุคคลและยานพาหนะได้อย่างเหมาะสม

2. นวัตกรรมและเทคโนโลยี การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการรักษาความปลอดภัยในพื้นที่มากขึ้น เพื่อให้ง่ายต่อการ การตรวจสอบ เช่น ระบบตรวจอ่านป้ายทะเบียนรถ ระบบการแสดงตนในการเข้า - ออกพื้นที่ โดยใช้บัตร, ลายนิ้วมือ หรือ ใบหน้า และระบบการจัดเก็บข้อมูล เป็นต้น

3. การสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจต่อมาตรการรักษาความปลอดภัย การสร้างความตระหนักรู้ต่อมาตรการรักษาความปลอดภัยมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้ทุกคนเห็นความสำคัญของการปฏิบัติตามระเบียบการรักษาความปลอดภัย เพราะการละเลยการตรวจตราการตรวจตราแม้เพียงเล็กน้อย แต่หากเกิดเหตุอาจส่งผลกระทบต่อที่รุนแรงได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งค่านิยมและวัฒนธรรมองค์กรที่มีรูปแบบการบังคับบัญชาแบบชั้นยศ หรือระบบอาวุโส มักทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานไม่กล้าตรวจสอบผู้ที่มีชั้นยศสูงกว่า ดังนั้นการสร้างความตระหนักรู้ให้ข้าราชการตำรวจทุกคน จะทำให้เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติสามารถทำงานได้ง่ายขึ้น

4. การบริหารความเสี่ยงและการประเมินความเสี่ยง การบริหารความเสี่ยง และการประเมินความเสี่ยง สามารถทำได้โดยการประเมิน วิเคราะห์ และตรวจสอบมาตรการการรักษาความปลอดภัยที่มีอยู่ในปัจจุบัน และดำเนินการเป็นวงรอบ เพื่อให้สอบปัญหา ผลกระทบ จุดอ่อน หรือช่องโหว่ในมาตรการรักษาความปลอดภัยที่ใช้อยู่ ดังนั้นการทบทวนมาตรการอย่างสม่ำเสมอ จะทำให้มีการพัฒนาปรับปรุงมาตรฐานในการรักษาความปลอดภัยให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1.1 ผู้บังคับบัญชาควรกำหนดระดับการตรวจสอบยานพาหนะและบุคคลให้เป็นมาตรฐาน และดำเนินการอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ เพื่อให้ข้าราชการตำรวจและประชาชนเกิดความเข้าใจและคุ้นชินกับการดำเนินการที่ถูกต้องตามกฎหมาย

1.2 ควรมีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานการรักษาความปลอดภัยพื้นที่ในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อช่วยให้มีฐานข้อมูล และปฏิบัติงานได้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยกับหน่วยงานเป้าหมายที่มีมาตรฐานการรักษาความปลอดภัยในระดับที่สูงกว่า เพื่อให้เห็นถึงความแตกต่างของผลลัพธ์การปฏิบัติ

2.2 ควรศึกษานวัตกรรมและเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่ใช้ในการรักษาความปลอดภัยสถานที่ เพื่อนำมาพัฒนามาตรการการรักษาความปลอดภัยให้มีความมั่นคงมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- 1 สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2567). ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. 2561 - 2580). เข้าถึงได้จาก: <https://shorturl.asia/MqebZ>
- 2 สำนักงานยุทธศาสตร์ตำรวจ. (2561). ยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. 2561 - 2580). เข้าถึงได้จาก: <https://shorturl.asia/kYlwl>
- 3 คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ 1 /2562 เรื่องมาตรการการรักษาความปลอดภัยและการจัดระเบียบการจราจรในพื้นที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ (เอกสารอัดสำเนา).
- 4 ประมวลระเบียบการตำรวจไม่เกี่ยวกับคดี ลักษณะที่ 25 เวรยาม สายตรวจ กองรักษาการณ์ (เอกสารอัดสำเนา).
- 5 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (เอกสารอัดสำเนา).
- 6 สำนักข่าวไทยพีบีเอส. (2561). กล่อมสำเร็จ หญิงพยายามกระโดดตึก ตร. เครียดต้องคดี ลักทรัพย์. เข้าถึงได้จาก: <https://shorturl.asia/iWCbr>
- 7 SANOOK. (2563). ระทึก! สาวเครียดโดดชั้น 4 ตึกจอดรถ สตช. เคราะห์ดีช่วยไว้ได้ทัน. เข้าถึงได้จาก: <https://shorturl.asia/0SJm4>
- 8 เดลินิวส์ออนไลน์. (2565). หนุ่มเครียดถูกเตือนรถหลอก ปีนตึกในสตช.หวังจบชีวิต ตร. เข้าชาร์จช่วยไว้ทัน. เข้าถึงได้จาก: <https://shorturl.asia/PhEpS>
- 9 ผู้จัดการออนไลน์. (2565). แจ้งความป่าบุกถอดหลอดไฟหน้าสำนักงานตำรวจแห่งชาติ 25 ดวง. เข้าถึงได้จาก: <https://shorturl.asia/qRfS6>
- 10 อิทธิพล ใจกล้า. (2564). แนวทางการพัฒนาระบบการรักษาความปลอดภัยค่ายทหาร ในกองทัพภาคที่ 2. เข้าถึงได้จาก: <https://shorturl.asia/wL2ov>
- 11 เผชิญ อุปนันท์. (มปป.). การบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk management). เข้าถึงได้จาก: <https://shorturl.asia/v5lK8>
- 12 Paul R. Baker. (2016). The Complete Guide to Physical Security: Auerbach Publications. (2564).

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ

พันตำรวจเอก เขมพัฒน์ สุวรรณจินดา

วัน เดือน ปีเกิด

30 มิถุนายน 2521

ประวัติสำเร็จการศึกษา

พ.ศ. 2550

รัฐประศาสนศาสตร์บัณฑิต โรงเรียนนายร้อยตำรวจ รุ่นที่ 60

พ.ศ. 2560

หลักสูตรหลักประจำ โรงเรียนเสนาธิการทหารบก ชุดที่ 95

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2550

รองสารวัตร ประจำโรงเรียนนายร้อยตำรวจ

พ.ศ. 2550

ผู้บังคับหมวด (สัญญาบัตร 1) กองกำกับการ 2
กองบังคับการสนับสนุนทางอากาศ กองบัญชาการ
ตำรวจตระเวนชายแดน

พ.ศ. 2555

ผู้บังคับหมวด (สัญญาบัตร 1) กองร้อยปฏิบัติการ
พิเศษที่ 2 กองกำกับการต่อต้านการก่อการร้าย
กองบังคับการสายตรวจและปฏิบัติการพิเศษ
กองบัญชาการตำรวจนครบาล

พ.ศ. 2556

สารวัตรฝ่ายอำนวยการ กองบินตำรวจ

พ.ศ. 2558

สารวัตรกองกำกับการ 3 กองบังคับการ
ตำรวจสันติบาล 3 กองบัญชาการตำรวจสันติบาล

พ.ศ. 2562

รองผู้กำกับ 3 กองบังคับการตำรวจสันติบาล 3
กองบัญชาการตำรวจสันติบาล

ตำแหน่งปัจจุบัน

พ.ศ. 2566 - ปัจจุบัน

ผู้กำกับ ฝ่ายอำนวยการ กองบังคับการ
ตำรวจสันติบาล 3 กองบัญชาการตำรวจสันติบาล